

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 700 din 07.10.2020

Dosar nr.: 62/2020

Petiția nr.: 760/04.02.2020

Petentă:

Reclamat:

Obiect: neeliberarea unei adeverințe din care să reiasă calitatea de salariat al petentei în cadrul unității de învățământ

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau petentului

1. , domiciliată în

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. , director al

3. , secretar șef

II. Obiectul și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Impunerea necesității formulării unei cereri pentru eliberarea unei adeverințe din care să reiasă faptul că petenta este angajată a instituției respective.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicat (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate pentru data de 10.03.2020, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

7. Punctele de vedere formulate de către părțile reclamate au fost comunicate petentei.

8. Petenta a formulat concluzii scrise.

9. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

10. Petenta este profesor pentru învățământ primar în cadrul unei școli din București.

11. Joi, 23.01.2020, în prezența directorului școlii, petenta a solicitat verbal secretarului șef al școlii eliberarea a două adeverințe care să ateste că aceasta este angajatul unității școlare.

Întrucât a doua zi era o zi nelucrătoare a convenit cu doamna secretar ca ridicarea adeverințelor să se facă în data de 27.01.2020.

12. În ziua de 27.01.2020, secretarul școlii ar fi refuzat eliberarea adeverințelor motivând că directorul școlii i-ar fi interzis să le înmâneze dacă nu există o cerere prealabilă.

13. Pe hol petenta s-a întâlnit cu două colege și întrebată fiind de către petentă dacă i s-a cerut formularea unei cereri pentru eliberarea adeverinței care servea amândurora la un curs de formare, colega și-a manifestat uimirea, oferindu-se să meargă la direcțiune împreună cu petenta.

14. Petenta precizează faptul că în școală nu s-a obișnuit întocmirea unei cereri scrise în vederea eliberării unei adeverințe, iar cu o săptămână înainte colega petentei a ridicat adeverința fără a fi necesară o cerere prealabilă.

15. Deși petenta a formulat solicitarea oral, în prezenta directorului, aceasta nu a intervenit pentru a o informa pe petentă că este nevoie de o cerere scrisă, așteptând până luni. Ambele adeverințe aveau același conținut, una dintre ele fiind necesară înscrierii la cursul de formare iar cealaltă pentru dosarul profesional.

16. Până în data de 03.02.2020 direcțiunea școlii nu a informat în scris personalul școlii privind noile condiții de eliberare a actelor. Petenta arată că nu contestă prevederile art. 34, alin. 5 din Codul Muncii ci comportamentul arbitrar al conducerii.

17. Prin concluziile scrise petenta arată că managerul școlii (prima parte reclamată) a asistat la solicitarea verbală privind eliberarea unor adeverințe (la data de 23.01.2020) însă nu a precizat la acel moment că eliberarea adeverințelor ar fi condiționată de formularea unei cereri în scris, chiar în aceeași zi fiind eliberată o adeverință fără a exista o solicitare scrisă. Față de susținerile celei de a doua părți reclamate cu privire la faptul că managerul instituției i-ar fi reamintit faptul că eliberarea unei adeverințe se face numai ca urmare a unei solicitări scrise, petenta arată că nu se precizează când i s-a reamintit acest aspect precum și faptul că nu a fost informată în timp util, pentru a nu se întârzia eliberarea adeverinței.

18. Se arată că nu s-au depus și copii ale adeverințelor aferente precum și a modului în care a fost stabilit eșantionul de prezentare. Din cele 55 de solicitări, 30 sunt din anul 2020, una singură fiind din luna ianuarie 2020, celelalte 25 de cereri fiind din anul 2019. Petenta solicită eliminarea ca probe a cererilor din anul 2020 întrucât acestea au fost întocmite ulterior faptei de discriminare. Referitor la cele eliberate în anul 2019 unele sunt ilizibile, altele aparțin profesorilor suplinitori, altele reprezintă cereri pentru calificativul parțial, pentru continuitatea pe post, pentru înscrierea la gradele didactice și titularizare, niciuna dintre cereri neavând o rezoluție scrisă care să valideze aprobarea lor. Petenta mai arată că nu contestă activitatea celei de-a doua reclamate, aceasta executând doar instrucțiunile date de managerul instituției. De altfel, directorul școlii nu a avut nicio problemă să semneze adeverința colegei sale, fără ca aceasta să prezinte vreo cerere.

19. În data de 23.01.2020 petenta a întrebat mai mulți colegi dacă au formulat cereri scrise pentru întocmirea adeverințelor solicitate, și totuși chestionați au arătat că au comunicat secretarului șef doar numele și motivul pentru care au nevoie de adeverință fără a exista o cerere scrisă.

20. Petenta mai arată că documentele enumerate sunt întocmite pro cauza.

Sustinerile primei părți reclamate

21. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată arată că este director al instituției din ianuarie 2017. În data de 13.02.2019 a emis o nota de serviciu prin care solicita tuturor compartimentelor să întocmească procedurile operaționale și documentele aferente acestora. În data de 21.11.2019 compartimentul secretariat a trimis procedura operațională corespunzătoare adeverințelor fiind semnalată o problemă cu privire la conținutul procedurii care se referea în mare parte la eliberarea și aplicarea deciziilor, doar pe prima pagină făcându-se referire la eliberarea adeverințelor aspect semnalat directorului adjunct și secretarului șef. Prin

adresa nr. 718/05.02.2020 era semnalat acest aspect, solicitându-se remedierea urgentă a problemei.

22. În data de 04.02.2020, petenta a depus o petiție legată de eliberarea adeverințelor salariale solicitând secretarului șef o notă de relații precum și procedura operațională de eliberare a adeverințelor, răspunsul fiind oferit în data de 05.02.2020 și comunicat petentei în data de 06.02.2020.

23. În data de 28.02.2020 s-a primit la unitatea școlară citația din partea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

24. Prin nota de relații din data de 05.03.2020 secretarul șef, a doua parte reclamată, a relatat cele întâmplate, respectiv faptul că petenta a solicitat eliberarea a doua adeverințe iar în data de 27.02.2020, petenta s-a prezentat pentru eliberarea adeverințelor moment în care i s-a comunicat că este necesară depunerea unei solicitări scrise. De asemenea a arăt faptul că directorul școlii nu a interzis eliberarea adeverințelor insistând doar cu privire la existența unei solicitări scrise.

25. Aspectele prezentate anterior evidențiază îndeplinirea defectuoasă a sarcinilor de serviciu de către a doua reclamată urmând a fi demarate procedurile privind cercetarea disciplinară a secretarului șef.

26. În data de 05.03.2020 secretarul șef a finalizat elaborarea Procedurii operaționale privind eliberarea documentelor urmând a intra în vigoare la data de 10.03.2020. Prin aceasta a fost remediat un aspect foarte important pentru evitarea unor situații similare ulterioare care nu au nicio legătură cu orice formă de discriminare însă sunt de natură a produce disconfort.

27. Petiția depusă la școală a fost depusă în aceeași zi cu petiția adresată Consiliului, fără a se aștepta răspunsul unității de învățământ.

28. În concluzie, faptele incriminate de către petentă în sarcina directorului școlii și a secretarului șef nu pot fi încadrate într-un articol de lege care să conducă la ideea de discriminare.

Susținerile celei de-a doua părți reclamate

29. Prin punctul de vedere formulat partea reclamată arată faptul că este angajată pe funcția de secretar șef. În data de 23.01.2020 petenta a solicitat eliberarea a doua adeverințe de salariat, stabilind de comun acord ca petenta să vină luni, 27.01.2020 pentru întocmirea celor două adeverințe, fără a exclude obligația de a depune cerere.

30. Directorul instituției i-ar fi reamintit că adeverințele se eliberează pe bază de cerere scrisă, partea reclamată dându-și seama că au existat situații în care s-au eliberat adeverințe fără ca anterior să fi existat o cerere scrisă, doar din dorința de a fi de folos colegilor.

31. În data de 27.07.2020 petenta a venit în secretariat și a solicitat adeverințele, partea reclamată spunându-i că i le va elibera de îndată ce va exista o cerere în acest sens.

32. Nu se poate vorbi astfel de un refuz de a elibera adeverințele solicitate și nici de o interdicție din partea conducerii de a proceda la eliberarea adeverințelor.

33. Obligația depunerii unei cereri este o obligație legală, prevăzută de art. 40 alin. 2, lit. h din Codul muncii, motiv pentru care se depun în copie cererile din perioada 12.03.2019-02.03.2020.

34. Este adevărat că o altă colegă, respectiv S.R. a solicitat eliberarea unei adeverințe de salariat, adeverință întocmită pe loc, întrucât partea reclamată nu era aglomerată cu probleme urgente însă eliberarea se face în mod curent pe bază de cerere.

35. Directorul instituției a atras în mod repetat atenția ca eliberarea adeverințelor să se facă în conformitate cu prevederile legale și cu procedura operațională.

V. Motivele de fapt și de drept

36. **În fapt**, Colegiul director reține că în prezenta speță petenta nu a indicat nici un criteriu care ar fi stat la baza aspectelor descrise prin petiție.

37. În drept, analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

38. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

39. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 *privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

40. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâțul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare **pe baza unui criteriu interzis**.

41. De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

42. Din cuprinsul petiției și a actelor existente la dosar nu a reieșit existența vreunui criteriu de discriminare și nici petenta nu l-a evidențiat ca atare. Cele două părți reclamate au recunoscut faptul că au existat situații în care eliberarea adeverințelor s-a făcut în lipsa unei solicitări scrise deși acest aspect contravenea procedurilor operaționale și prevederilor din Codul Muncii. De altfel, întocmirea defectuoasă a procedurii operaționale și cele petrecute ar fi condus la constituirea unei comisii de disciplină care să analizeze îndeplinirea sarcinilor de serviciu de către secretarul șef (a doua parte reclamată).

43. Petenta nu indică un criteriu care ar putea sta la baza existenței unei fapte de discriminare iar părțile reclamate au depus probe din care rezultă că majoritatea adevăraților eliberate au avut la bază o solicitare scrisă.

44. Cu privire la eliminarea probelor, respectiv a cererilor depuse în anul 2020, ulterior formulării petiției, acesta sunt valide întrucât procedura operațională a intrat în vigoare în 10.03.2020 (aceasta fiind în lucru de la sfârșitul anului 2019).

45. Din analiza obiectului petiției, raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, acestea nu se întrunesc, neexistând un criteriu de discriminare, nefiind încălcat principiul nediscriminării. Lipsa unui element constitutiv al faptei de discriminare duce în mod direct la inexistența acestei fapte. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petent, nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării (lipsa criteriului), astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 07.10.2020 au fost prezenți: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, JURA Cristian – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru (on-line), HALLER István – Membru, LAZĂR Maria – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC

**Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 26.10.2020

Redactată și motivată: C.P./R.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.